

ספרי' – אוצר החסידים – ליובאוויטש

מאמר
מגילה נקראת – ה'תשמ"ח

מאת
כבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

שניאורסאהן
מליובאוויטש

בלתי מוגה

יוצא לאור לשי"פ צו, ט"ז אדר שני, ה'תשע"ו

יוצא לאור על ידי מערכת
"אוצר החסידים"

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שבעים ושש לבריאה (ופרצת)
שנת הקהל

שנת המאה וחמישים להסתלקות הילולא של אדמו"ר ה"צמח צדק"

פתח דבר

לקראת ש"פ צו, ט"ז אדר שני הבעל"ט — הננו מוציאים לאור (בהוצאה חדשה ומתוקנת) מאמר ד"ה מגילה נקראת כו' שנאמר בפורים ה'תשמ"ח (לאחרי תפילת מנחה, בביתו הק') הנחה בלתי מוגה (תדפיס מספר המאמרים מועדים — פורים שיצא לאור זה עתה).

*

ויה"ר שנזכה תיכף ומיד ממש לקיום היעוד "הקיצו ורננו גו'", ומלכנו נשיאנו בראשם, וישמיענו נפלאות מתורתו, "תורה חדשה מאתי תצא".

ועד הנחות בלה"ק

מגילה נקראת ב"א אדר שני, ה'תשע"ו (ופרצת),
שנת הקהל
שנת המאה וחמישים להסתלקות הילולא של אדמו"ר ה"צמח צדק"
ברוקלין, נ"י.

©

Published and Copyright 2016 by
LAHAK HANOCHOS INC.

788 Eastern Parkway Suite #408 Brooklyn, New York 11213

Tel. (718) 604-2610

info@lahak.org • <http://www.lahak.org>

The Kehot Logo is a trademark of Merkos L'inyonei Chinuch.

5776 • 2016

Printed in the United States of America

נדפס באדיבות דפוס
The PrintHouse
538 Johnson Ave. Brooklyn N.Y. 11237
(718) 628-6700

נסדר והוכן לדפוס
על ידי חיים שאול בן חנה
בדפוס „ועד הנחות בלה"ק"
(718) 604-2610

נדפס בסיוע ולזכות יצחק בן לאה וזוגתו רבקה ויקה בת רחל ומשפחתם שיחיו

תוכן המאמר

כללות העבודה היא להמשיך ולגלות בעולם שם הוי', החל מו"ה ועד לי"ה. וכיון שישנו עמלק שענינו לעשות פירוד בין ו"ה לי"ה, צ"ל מחיית עמלק, שאז נעשה השם שלם. וזהו מגילה נקראת בי"א כו' בט"ו – שקוראים ומכריזים בכל סדר השתלשלות ענין החיבור בין ו"ה (י"א) ועד לי"ה (ט"ו).

מגילה (ולא ספר) – הו"ע של עראי, כי, לאחרי שנעשה השם שלם, אין צורך בעבודה דחיבור ו"ה עם י"ה.

ואעפ"כ ימי הפורים לא יבטלו גם לעת"ל, כיון שאז קיימו מה שקבלו כבר במ"ת (שאז רק החלו לעשות), ע"י עבודתם במס"נ, ועי"ז הגיעו להענין דעד דלא ידע – בחי' הכתר, ועד לשלימות הגילוי דפנימיות עתיק שיהי' לעת"ל.

ובכל זה ניתוסף בכל שנה ע"י מעשינו ועבודתינו מי"א עד ט"ו, ומזה נמשכת השפעה על כל השנה כולה.

מעלת קביעות שנה זו – שמפורים ושושן פורים נכנסים מיד ליום השבת, ושבת פ' כי תשא את ראש בני ישראל

בס"ד. פורים, ה'תשמ"ח

(הנחה בלתי מוגה)

מגילה נקראת ב"א ב"ב ב"ג ב"ד בט"ו¹. ומבואר במאמרי רבותינו נשיאינו (עד לרבינו נשיאנו, כ"ק מו"ח אדמו"ר, ממלא מקום אביו וזקנו² והנשיאים שלפניו) שמתחילים במאמר המשנה הנ"ל³, שזמני קריאת המגילה, מ"א עד ט"ו, מורים על כללות העבודה להמשיך ולגלות בעולם שם הוי', החל מהענין דו"ה, בגימטריא י"א, שזוהי התחלת העבודה, ועד לשלימות העבודה, שזהו"ע די"ה, בגימטריא ט"ו⁴ (שבו קיימא סיהרא (שרומז על בני' שדומין ללכנה ומונין ללכנה⁵) באשלמותא⁶).

ב) והענין בזה, דהנה, אע"פ שבהוויית ובריאת כל העולמות נאמר⁷ בראשית ברא אלקים, שבזה נכלל גם הפירוש ששם אלקים הוא באופן של ברא (גם) מלשון התגלות⁸, הרי מיד לאח"ז בהמשך סיפור הבריאה נאמר⁹ ביום עשות הוי' אלקים ארץ ושמים, היינו, שישנו גם הגילוי דשם הוי', ובאופן שגובר בזה (הוי' ואח"כ אלקים). ועאכו"כ לאחרי מעשינו ועבודתנו במשך הזמן דשית אלפי שנין דהוה עלמא¹⁰ בכלל, ובמיוחד בימי הגלות¹¹ — הרי כללות ענין העבודה הוא להמשיך ולגלות את שם הוי' שמהוה ומחי' ומקיים את כל העולמות כולם וכל סדר ההשתלשלות, וכתורת הבעש"ט שענין זה נעשה בכל רגע ורגע ממש

(1) משנה ריש מגילה.

(2) המפורסם בפתגם ד"לכתחילה אריבער" אג"ק אדמו"ר מוהררי"צ ח"א ע' תריז).

(3) ראה אור התורה מגילת אסתר ע' רעח.

סה"מ תרמ"א ע' קכט. ע' קמח. ע' קעב ואילך.

סה"מ תער"ב-תרע"ו ע' שיא. ע' שיו ואילך.

ד"ה מגילה נקראת תשכ"ה (תו"מ סה"מ פורים ע' ש).

(4) ראה של"ה שכט, א. של, ב.

(5) סוכה כט, א. ב"ר פ"ו, ג.

(6) ראה זהר ח"א קג, רע"א. רכה, סע"ב.

רמג, סע"א. ח"ב פה, א. רטו, א. ח"ג מ, ב.

מו, א. וראה שמו"ר פט"ו, כו.

(7) בראשית א, א.

(8) ספר השיחות תש"ה ע' 64 ואילך. ד"ה

בראשית ברא תש"ה (סה"מ תש"ה ע' 74).

אג"ק אדמו"ר מוהררי"צ ח"ט ע' שכט. וראה

כתר שם טוב בהוספות ס"ה"ו. וש"נ.

(9) בראשית ב, ד.

(10) ר"ה לא, א.

(11) כולל גם הזמן דגזירת המן, וכן

לאח"ז ע"י אלו שהולכים בעקבותיו, כפי

שאומרים בגאולת ימי הפסח: "שבכל דור

ודור עומדים עלינו כו' והקב"ה מצילנו

מידם".

מאין ואפס המוחלט כפי שהי' בפעם הראשונה (כפי שרבינו הזקן מאריך בזה בשער היחוד והאמונה), וענין זה קשור עם מעשינו ועבודתינו דוקא, כמוכן גם מתורת המגיד¹² (שחזר רבינו הזקן כמ"פ¹³ עד שנקראת גם על שמו¹⁴) בפירוש מארז"ל¹⁵ דע מה למעלה ממך, שכל מה שלמעלה הוא ממך, ועאכו"כ ענין עיקרי למעלה כמו הענין דלמעשה ידיך תכסוף¹⁶, והענין העיקרי דנעשה שותף להקב"ה במעשה בראשית¹⁷, הרי בודאי שהענין דעשות הוי' אלקים ארץ ושמים, שהו"ע גילוי שם הוי' בעולם, נפעל ע"י מעשינו ועבודתינו. ובאופן שנוסף על העבודה הכללית, מוכרחת להיות גם עבודה פרטית ועד לפרטי פרטים¹⁸, וכמו בכוננת כל עניני התומ"צ, שצ"ל הן כוונה כללית והן כוונה פרטית (כפי שאדמו"ר האמצעי מאריך בזה בכמה מספריו¹⁹), וכל זה באופן של דעת, שיתקע מחשבתו בחזקת כו'²⁰, שבאופן כזה פועלת העבודה שלימות הבריאה כו'.

אך ישנו עמלק²¹ (עליו נאמר²² ראשית גוים עמלק ואחריתו עדי אובד) שענינו לעשות פירוד בשם הוי' בין ו"ה ל"ה²³ (כמבואר בארוכה בדרושי²⁴ הצ"צ²⁵), וכמ"ש²⁶ (בקריאה דפורים) כי יד על כס י"ה מלחמה להוי' בעמלק, וכדרשת רז"ל²⁷ שאין שמו (של הקב"ה) שלם ואין כסאו שלם עד שימחה שמו של עמלק. ועל זה אומר משה (כולל גם אתפשטותא דמשה שבכל דרא ודרא²⁸) גו' בחר לנו אנשים²⁹, אנשי משה³⁰, שהם

-
12	לקוטי אמרים סקצ"ח. אור תורה סת"פ.
13	סה"מ תש"ד ע' 85. ספר השיחות תש"ג ע' 12. תש"ד ע' 23. אג"ק אדמו"ר מוהרי"צ ח"ג ע' שג (נעתק ב"היום יום" יג אייר).
14	ראה ד"ה פדה בשלום תשל"ח פ"ג (תו"מ סה"מ כסלו ע' קמד) ובהערה 28 שם.
15	אבות פ"ב מ"א.
16	איוב יד, טו.
17	שבת י, א. קיט, ב. וראה לקו"ש חט"ו ע' 95 ואילך.
18	וגם העבודה בכל פרט שבפרט היא באופן ש"מתחילתו הוא ארוך" — ע"ד שמבאר רבינו הזקן בנוגע ליום שכולו ארוך דלעת"ל, שגם בתחילתו הוא ארוך (ראה תו"א יח, ד), שזוהי גם הוראה ונתינת כח בנוגע לעבודת בני' שצריכה ויכולה להיות באופן כזה.
19	שער היחוד פ"ד.
20	תניא ספ"ג.
21	ראה סה"מ שבהערה 3.
22	בלק כד, כ.
23	ראה תו"א תצוה פג, א ואילך. מגילת אסתר צה, א ואילך.
24	ראה אוה"ת תצוה ע' א'תרצד ואילך. ע' א'תשמא ואילך. ועוד.
25	שענינו הו"ע הדעת (ראה ספר השיחות תרצ"ו ס"ע 153 ואילך. וש"נ), שעל ידו נעשה החיבור בין מוחין (י"ה) למדות (ו"ה).
26	ס"פ בשלח.
27	פרש"י שם. נחומא ס"פ תצא. ועוד.
28	תקו"ז תט"ט (קיב, א. קיד, א).
29	בשלח יז, ט. — קריאת התורה דפורים.
30	ראה תו"א תצוה פג, ב ואילך.

פועלים הענין דתמחה את זכר (אפילו זכרו³¹ של) עמלק³², ועי"ז פועלים לזרו את הענין דמחה אמחה את זכר עמלק³³, ובאופן דמדור דור²⁶, כמבואר במדרוז³⁴ שדור הב' קאי על דרא דעקבתא דמשיחא, דור האחרון של הגלות, שהוא דור הראשון של הגאולה (כמדובר כמ"פ שזהו דורנו זה).

וזהו מגילה נקראת ב"א כו' בט"ו, היינו, שקוראים ומכריזים בכל סדר ההשתלשלות ענין החיבור בין י"א (ו"ה) לט"ו (י"ה), שיהי' השם שלם (ע"י שלימות העבודה בשמירת שס"ה מל"ת וקיום רמ"ח מ"ע, שהם כנגד י"ה ו"ה שבשם³⁵). וזהו גם הדיוק דמגילה נקראת, מגילה דייקא, שמורה על ענין של עראי (כמבואר בתורה אור³⁶ החילוק שבין מגילה לספר), כי, העבודה לפעול החיבור ד"א (ו"ה) עם ט"ו (י"ה) היא ענין של עראי, משא"כ לאחר שנעשה השם שלם והכסא שלם אין צורך בעניני עבודה בזה.

ג) אמנם ביחד עם זה שמגילה היא לכאורה ענין של עראי, יש בה גם ענין של קבע, כמובן מפסק הרמב"ם³⁷ כל ספרי הנביאים וכל הכתובים עתידין ליבטל לימות המשיח חוץ ממגילת אסתר, והרי היא קיימת כחמשה חומשי תורה וכהלכות של תורה שבעל פה שאינן בטלין לעולם כו', ימי הפורים לא יבטלו, שנאמר³⁸ וימי הפורים האלה לא יעברו מתוך היהודים וזכרם לא יסוף מזרעם.

ד) והענין בזה, דהנה בפורים כתיב³⁹ קיימו וקבלו היהודים, קיימו מה שקבלו כבר⁴⁰, והיינו, שכל הרעש (שטורעם) שהי' במ"ת, ועד הענין דכפה עליהם הר כגיגית⁴⁰, שהו"ע התגלות אהבה רבה מלמעלה⁴¹, הנה כל זה הי' רק באופן שהחלו לעשות⁴², התחלה בלבד, ואילו הגמר והקיום הי' בימי הפורים⁴³. וענין זה נעשה ע"י עבודת בני"

31) כולל גם ביטול הענין דעמלק בנימטריא ספק (ראה סה"מ עזר"ת ע' קפב. עטר"ת ע' רצד. תרצ"א ע' קעז. וש"נ), ונעשה בגלוי מעמד ומצב ד"הודאי שמו כן תהלתו" (פיוט "וכל מאמינים" דתפלת ימים נוראים) — תהלתו של הקב"ה, ובדרך ממילא גם תהלתו של כאו"א מישראל, אנשים נשים וטף.

32) תצא כה, יט.

33) בשלח שם, יד.

34) ראה מכילתא ותיב"ע עה"פ.

35) ראה תקויז בהקדמה (ד), סע"ב

ואילך). לקו"ת פקודי ג, ב.

36) קכד, א.

37) סוף הלי' מגילה. וראה יל"ש משלי רמז תקמ"ד.

38) אסתר ט, כח.

39) שם, כז.

40) שבת פח, א.

41) ראה תו"א מגילת אסתר צח, ד ואילך.

42) שם, כג.

43) ראה ד"ה וקבל היהודים תשי"א (תו"מ סה"מ פורים ע' רלד). וש"נ.

באופן שגם בהיותם במעמד ומצב דמפוזר ומפורד בין העמים⁴⁴, היו עם⁴⁵ אחד⁴⁴, גוי אחד⁴⁶, ואדרבה, הם ניצלו את עובדת היותם מפוזר ומפורד בין העמים כדי ללקט ולאסוף את כל ניצוצות הקדושה (שמצד רצון העליון נתפזרו ונפרדו בין העמים), לבררם ולצרפם כו'⁴⁷ (ע"ד מ"ש⁴⁸ יתבררו ויתלבנו ויצרפו רבים), עד שיתאחדו בשרשם ומקורם כו'. וכך עמדו כל בני⁴⁹, מנער ועד זקן טף ונשים⁴⁹, נקהלו ועמוד על נפשם⁵⁰, לפעול הגברת הנפש על הגוף (בהיותם בשמות בגופים דוקא), ולעמוד במשך כל השנה כולה במעמד ומצב שלא עלתה להם אפילו מחשבת חוץ⁵¹. ולכן ליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר⁵², ועד לשמחה שלמעלה אפילו ממועדים לשמחה שהיא שמחה ע"פ תורה — שזהו מצד הענין שישראל וקוב"ה כולא חד⁵³ (שנעשה אמנם ע"י אורייתא, אבל לאח"ז נעשים ישראל וקוב"ה כולא חד) באופן שלמעלה גם מהתורה, וכידוע⁵⁴ בענין תלת קשרין כו'⁵³, שישנו גם הקשר דישראל עם קוב"ה, שעל ידו נמשך גם באורייתא כו'. ועד שהשמחה דפורים היא באופן דעד דלא ידע⁵⁵, שענין זה הוא בבחי' הכתר, ובכתר גופא לא רק חיצוניות הכתר אלא גם פנימיות הכתר, שזהו אמיתית הענין דעד דלא ידע, באופן שלא שייך ענין של שינויים כו', ועד לשלימות הגילוי דפנימיות עתיק שתהי' לעתיד לבוא (כמבואר בדרושי חסידות⁵⁶ מיוסד על מ"ש בפע"ח⁵⁷).

ומצד גודל העילוי דימי הפורים, הנה גם לעתיד לבוא זכרם לא יסוף מזרעם, והיינו, שאע"פ שגם לעת"ל יהי' חילוק בין קטנם לגדולם, כמ"ש⁵⁸ כי כולם ידעו אותי למקטנם ועד גדולם, הנה אפילו אצל קטנם זכרם (של ימי הפורים) לא יסוף מזרעם, ועאכו"כ אצל גדולם, ומצד הענין דלא ידע שמתחיל בגלוי בימי הפורים, יהי' זה באופן שלא ילמדו עוד איש את רעהו⁵⁸ (שאינן זה שייך במצב דלא ידע).

51 תו"א מגילת אסתר צז, א. הוספות
קכ, סע"ד.
52 שם פ, טז.
53 ראה זח"ג עג, א.
54 ראה לקו"ש ח"י"ח ע' 408 ואילך. ד"ה פתח ר"ש תשל"ד (תו"מ סה"מ אייר ע' רפח).
55 מגילה ז, ב.
56 ראה לקו"ת נצבים מט, ד.
57 שער הק"ש פט"ו.
58 ירמ' לא, לג.

44 שם ג, ח.
45 ראה ד"ה בלילה ההוא ה'ש"ת (סה"מ ה'ש"ת ע' 9). ד"ה חייב איניש תש"ח (סה"מ תש"ח ע' 117).
46 שמואל"ב ז, כג. דברי הימים"א יז, מא. וראה תו"א וישב כז, סע"ד. סה"מ שבהערה הקודמת.
47 ראה גם תורת חיים בשלח רל, ג.
48 דניאל יב, י.
49 אסתר ג, יג.
50 שם ט, טז.

ה) **ובכל** זה ניתוסף בכל שנה ושנה⁵⁹ ע"י מעשינו ועבודתינו דבנ"י⁶⁰ ככל חד לפום שיעורא דילי, אבל השיעור שלו⁶¹ הוא באופן דבכל מאדך⁶², שעם היותו מאד שלך⁶³, הרי זה באופן דמאדן, החל מהימים שלפני פורים⁶⁴, כשמגילה נקראת ב"א, ולאח"ז (באופן של עבודה מסודרת) מ"א ל"ב י"ג וי"ד, שאז מתחילה ה"עבודה המסודרת" באופן דעד דלא ידע⁶⁵, ולאח"ז באים להשלימות דט"ו, שושן פורים, שבו חוגגים פורים בערים המוקפות חומה, החל מירושלים עיה"ק. וי"ל, שכיון שיירושלים היא עיר הבירה (קרית מלך רב⁶⁶) של כל העיירות בישראל (הן ערי הפרזים ועאכו"כ עיירות מוקפות חומה), ושל כל בני"י בכל מושבותיהם, גם בחו"ל, שכולם נמצאים תחת השפעת והנהגת ירושלים, הרי מובן שהפורים שחוגגים בירושלים פועל ומשפיע בכל מקום, ע"ד ובדוגמת היעוד דלעת"ל שעתידה ארץ ישראל שתתפשט בכל הארצות⁶⁷ ועתידה ירושלים [כפי שהיא מוקפת חומה לעת"ל באופן שאני אהי' לה חומת אש⁶⁸] שתתפשט בכל ארץ ישראל⁶⁹, וכמ"ש⁷⁰ ובאו האובדים בארץ אשור והנדחים בארץ מצרים (כמבואר בדרושי חסידות⁷¹ שהם ב' הסוגים שבגלות, הן אלו שנמצאים במעמד ומצב של מיצר, והן אלו שנמצאים במעמד ומצב של תענוג) והשתחוו להוי' בהר הקודש בירושלים⁷².

64 ועוד לפני"ז — מר"ח שבט, שבו "הואיל משה באר את התורה גו" (דברים א, ג. שם, ה).

65 החל מלימוד ההלכה ד"חייב איניש כו' עד דלא ידע" בתורה הנצחית, וכיון שגדול לימוד שמביא לידי מעשה, נעשה כן בפועל בנפשו פנימה, ועד שבא בגילוי אצלו, ועל ידו — בחלקו בעולם, ועי"ז בכל העולם כולו.

66 תהלים מח, ג.

67 ע"י מעשינו ועבודתינו בזמן הגלות לעשות בחו"ל ארץ ישראל, כפתגם רבותינו נשיאנו: "מאך דאך ארץ ישראל" (אג"ק אדמו"ר מוהרי"צ ח"א ע' תפה. לקו"ש ח"ב ע' 621. ספר השיחות תנשי"א ח"ב ע' 695 ואילך).

68 זכרי' ב, ט.

69 ראה פסיקתא רבתי פ"א פ' שבת ור"ח, ג. ילקוט שמעוני ישעי' רמז תקג.

70 ישעי' כז, יג.

71 ראה לקו"ת דרושים לר"ה ס, א.

72 לאחר ההקדמה בהיותם עדיין בארץ אשור ובארץ מצרים, שבעת התפלה "יחזיר

59 ובפרט בשנה זו — שנת ג' אלפים וג' מאות (ל"ג פעמים מאה שנה) למ"ת (ראה שיחת ז' אדר שנה זו ס"ב (התועדויות תשמ"ח ח"ב ע' 388 ואילך)).

60 ובפרט בדור האחרון של הגלות, שלא מתפעלים מהמלעיגים וכו', ולכן גדלה מעלתו עד כדי כך שעיקר ענוותנותו של משה (עניויות אמיתית, שהרי משה אמת ותורתו אמת) היתה במיוחד לגבי דור זה, כמבואר בתו"א (שמות נב, ב. וראה תו"ח שם מו, ד. סה"מ תרפ"ט ע' סט. וש"נ).

61 להיותו קשור עם "ישראל סבא", שנשמתו כלולה מכל הנשמות שבישראל (תניא אגה"ק ס"ז), ולכן, גם הענין ש"הצדיקים אלקיהם מתקיים עליהם שנאמר (בישראל סבא) והנה ה' נצב (באופן ד"נצב מלך" עליו" (ב"ר פס"ג, ג) — קאי גם על כל אחד מישראל.

62 ואתחנן ו, ה.

63 ראה תו"א מקץ לט, סע"ג ואילך. ובכ"מ.

ומזה נמשך גם על כל הימים שלאח"ז שתהי' בהם השפעת ימי הפורים – השפעה דייקא, היינו, לא רק הארה בעלמא, אלא השפעה ממשית שעל ידה נמשך ממשות הדבר⁷³, כמו שפעת ימים (כולל גם כסיום הכתוב⁷⁴) תכסך, ע"ד מ"ש⁷⁵ מלאה הארץ דעה את הוי' כמים לים מכסים, היינו, שנעשה בזה ענין של טבילה וביטול, עד שניכר בו גופא שכל מציאותו היא דעה את הוי', בדוגמת דגים שבים שכל מציאותם היא מי הים, ודוגמתו בבנ"י, שידגו לרוב בקרב הארץ⁷⁶, והיינו, שגם בקרב הארץ, בסדר ההשתלשלות, ה"ה באופן דידגו לרוב.

ויהי רצון שגאולת פורים תהי' הקדמה קרובה ממש, באופן דמסמך גאולה לגאולה⁷⁷, לגאולה דהחודש הזה גו' ראשון הוא לכם לחדשי השנה⁷⁸, חודש ניסן (לאחרי חודש אדר שהוא סיום וחותם חדשי השנה), שכשמו (שיש בו ב' נוני"ן) כן הוא, שנסי נסים נעשו (לא רק להם, לכללות בני"י, אלא גם) לו⁷⁹, לכל אחד מישראל (שהרי אדם קרוב אצל עצמו⁸⁰), שגאולה זו תהי' באופן שלא במנוסה תלכו⁸¹, אלא בשובה ונחת תוושעו⁸², ותהי' עי"ז שיתגלה עליהם מלך מלכי המלכים הקב"ה בכבודו ובעצמו, אני ולא כו' אחר⁸³, היינו⁸⁴, שלילת כל ד' הדרגות דסדר השתלשלות, עד לדרגא הכי נעלית שנקראת בשם אחר (דקדושה), דאף שזוהי דרגא נעלית בקדושה, הרי עדיין אין זה מה שמגיע לבנ"י ולכל אחד מישראל, לאחרי כל מעשינו ועבודתינו במשך אריכות זמן הגלות [שלא בערך יותר מהרכוש גדול שהגיע לבנ"י ע"פ דין לאחרי ר"י שנה (או אפילו כמ"ש⁸⁵ ועבדום וענו אותם ארבע מאות שנה) שהיו בגלות מצרים], עד שכבר כלו כל הקיצין⁸⁶ (וכל הגליות), ואין אתנו יודע (עד מה)⁸⁷ מדוע נמצאים עדיין בגלות. ואפילו אם יש למישהו איזו הסברה

79) ראה ברכות נו, א וברש"י שם. חדא"ג מהרש"א שם.

80) יבמות כה, ריש ע"ב. וש"נ.

81) ישע"י נב, יב. וראה סה"מ תרל"ז ח"ב ע' תשטו ואילך. תרצ"א ע' רסא ואילך.

82) שם ל, טו.

83) הגדה של פסח פיסקא "ויוציאנו".

84) ראה לקו"ת צו יב, ג. סה"מ תרמ"ג ע' שלו ואילך.

85) לך לך טו, יד.

86) סנהדרין צו, ב.

87) לשון הכתוב – תהלים עד, ט.

פניו כנגד ארץ ישראל .. ויכוין גם כנגד ירושלים וכנגד המקדש וכנגד בית קדשי קדשים" (שו"ע אדה"ז או"ח ר"ס צד).

73) ראה אוה"ת ענינים ע' קי ואילך. המשך תרס"ו ע' רלא ואילך.

74) איוב כב, יא. לה, לד.

75) ישע"י יא, ט.

76) ויחי מח, טז.

77) מגילה ו, סע"ב.

78) בא יב, ב. וראה מדרש לקח טוב

עה"פ.

על אריכות הגלות, הרי זה צריך להיות באופן של טובה שיכולין לקבל⁸⁸, ואילו בזמננו זה, אין יכולין כלל וכלל, כביכול, לקבל עוד ענינים של גלות, ובהכרח שיהי' דאִלָּץ גלות, ויהי' גילוי עצמות ומהות. ותהי' באופן של גאולה נצחית, וביחד עם ענין הנצחיות תהי' באופן דהלוך והוסיף ואור (כפי שמבאר רבינו הזקן בארוכה בספר תניא קדישא⁸⁹ בנוגע לעבודה דלעת"ל (שאז יהי' עיקר ענין העבודה), שתהי' כולה בענינים של קדושה), עד למעלה מכל מדידה והגבלה.

וענין זה מודגש יותר בקביעות שנה זו, שמימי הפורים ושושן פורים נכנסים מיד ליום השבת, שהוא הכנה וכלי וכו' משתקף הענין דיום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים⁹⁰, ובפרט שבת פ' כי תשא את ראש בניי (שזוהי גם פרשת השבוע שבה צריך לחיות) (כפתגם רבינו הזקן⁹¹) בימי הפורים, הן פורים דפרוות והן פורים דמוקפות חומה), והיינו, שגם לאחרי שכל אחד מישראל נעמד בדרגת ראש בניי באמיתיות (כיון שענין זה נעשה בכחו של הקב"ה שעוזרו⁹² ומסייעו), פועל בו משה (שישנו בכל אחד מישראל⁹³) הענין דתשא את ראש בניי, להעלותו לדרגא נעלית יותר (אפילו מדרגת הראש שיש לו כבר מצד עצמות ומהות כביכול), עיי"ז ושואתה תצוה גו'⁹⁴, היינו, שלא זו בלבד שלא יעזוב צאן מרעיתו⁹⁵, אלא אדרבה, שעומד דוקא בצוותא (תצוה מלשון צוותא)⁹⁶ ועד לאופן של חיבור, לפעול הענין דתשא את ראש בני ישראל באופן גלוי. ולכן נעשה הענין דלכפר⁹⁷ על נפשותיכם⁹⁸, שעיי"ז מתבטלת סיבת כל הענינים הבלתי-רצויים⁹⁹, ועד שאת רוח הטומאה אעביר מן הארץ¹⁰⁰, עוד

חוקיו ומשפטיו לישראל" (תהלים קמז, יט.
 שמור"ר פ"ל ט), בודאי מקיים גם הקב"ה ציווי זה — שמוחל וכובש כל העונות והחובות כו', ועאכו"כ ענינים שמלכתחילה אינם בגדר עוונות, כי אם ענין שהוא בבחי' "אנוס על פי הדיבור", ששלחו בגלות וחושך כפול ומר כו'.
 (98) תשא ל, טו-טז.
 (99) נוסף לכך שגם מצד דרגת "בני ישראל" אין מקום לענינים בלתי רצויים, כי, "ישראל" — ר"ת יש ששים ריבוא אותיות לתורה (זהר חדש רות פח, ד. מגלה עמוקות אופן קפו. סה"מ תרצ"א ע' שיז. וש"נ), והרי התורה כולה טוב, ולא שייך בה ענינים בלתי-רצויים. (100) זכרי' יג, ב.

(88) ראה תענית כג, א.
 (89) אגה"ק סכ"ו (קמה, א).
 (90) תמיד בסופה.
 (91) ספר השיחות תש"ב ע' 29 ואילך.
 נעתק ב"היום יום" ב חשון.
 (92) ראה סוכה נב, ב. תניא רפי"ג.
 (93) ראה תניא פמ"ב.
 (94) תצוה כז, כ.
 (95) ראה אג"ק אדמו"ר מוהריי"צ ח"א ע' קמא.
 (96) ראה או"ת להה"מ סק"ג. תו"א תצוה פב, א.
 (97) ובפרט שנמצאים לאחרי שנת השמיטה, שבה ישנו הציווי "שמוט כל בעל משה ידו" (פ' ראה טו, ב), וכיון ש"מגיד דבריו ליעקב

ברגעי הגלות האחרונים [וכמו בימי הפורים, שתלו¹⁰¹ את המן על העץ אשר הכין למרדכי¹⁰²], ותיכף ומיד — לא עיכבן אפילו כהרף עין¹⁰³ — באים כל בני, בנערינו ובזקנינו בבנינו ובבנותינו¹⁰⁴, הקהל גוי האנשים והנשים והטף¹⁰⁵, תלוקטו לאחד אחד¹⁰⁶, ובאופן דתשמ"ח ותשמ"ח, וארו עם ענני שמיא¹⁰⁷, לארצנו הקדושה, כפי שהיא באופן דירחיב ה' אלקיך את גבולך¹⁰⁸, ושם גופא לירושלים עיר הקודש, בהר הקודש ובקדש הקדשים דמקדש אדני כוננו ידיך¹⁰⁹, ושם נעשה לפניך כו' כמצות רצונך¹¹⁰, ובקרוב ממש, ממש.

טו), שעל ידם מקיימים הציווי "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" (שם כה, ח), בתוך כל אחד ואחת, אנשים נשים וטף.
 103 (103) מכילתא ופרש"י בא יב, מא.
 104 (104) בא יו"ד, ט.
 105 (105) וילך לא, יב.
 106 (106) ישעי' כז, יב.
 107 (107) דניאל ז, יג. וראה סנהדרין צח, א.
 108 (108) פ' ראה יב, כ.
 109 (109) בשלח טו, יז.
 110 (110) נוסח תפלת המוספין. וראה תו"א ויחי מו, ב. תו"ח שם רלו, א. רלו, ג ואילך. המשך וככה תרל"ז פי"ז ואילך (סה"מ תרל"ז ח"ב ע' תכ ואילך).

101 (101) והרי התלי' בפשטות היא עי"ז שמגביהים את התלוי ממקומו, כך, שאפילו התלוי הכי נמוך (המן), נתלה על עץ גבוה חמישים אמה.
 102 (102) אסתר ז, יו"ד. — וי"ל בפירוש "אשר הכין למרדכי", שע"י תליית המן על עץ גבוה חמישים אמה, ניתוסף אצל מרדכי העילוי דגבוה חמישים אמה, שקאי על בחי' הכתר (תו"א מגילת אסתר צג, ד. אוה"ת שם ע' קי). וע"ד המבואר בדרושי ימי ההילולא דכ"ק מו"ח אדמו"ר (סה"מ היש"ת ע' 111 ואילך), שכדי לבוא לשטות דקדושה ("אהני לי' שטותא לסבא") צ"ל ביטול והפיכת השטות דלעו"ז, לעשות מ"שקר" העולם — "קרשים .. עצי שטים עומדים" (תרומה כו,

לעילוי נשמת

הרה"ת ר' שמשון הכהן ע"ה
בהרה"ח ר' יעקב אפרים הכהן ע"ה

שטאק

נלביע י"ד אדר, פורים, ה'תשס"ז

ולעילוי נשמת

זוגתו מרת מאטיל ע"ה
בת הרה"ח ר' בן-ציון ע"ה
נלביע ח' ניסן, ה'תשס"ז

ת. נ. צ. ב. ה.

נדפס על ידי ולזכות משפחתם שליטי"א